

NOTATKA

z posiedzenia Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji

Data posiedzenia: 3 kwietnia 2012 r.

Nr posiedzenia: 20

Posiedzeniu przewodniczył: przewodniczący komisji senator Michał Seweryński.

- Porządek posiedzenia:
1. Sprawy różne.
 2. Rozpatrzenie informacji prokuratora generalnego o łącznej licznie osób, wobec których został skierowany wniosek o zarządzanie kontroli i utrwalania rozmów lub wniosek o zarządzanie kontroli operacyjnej (druk senacki nr 64).
 3. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o cudzoziemcach oraz ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (druk senacki nr 79, druk sejmowy nr 206).
 4. Rozpatrzenie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych przez właściwe organy do celów zapobiegania przestępstwom, prowadzenia dochodzeń w ich sprawie, wykrywania ich i ścigania albo wykonywania kar kryminalnych oraz swobodnego przepływu tych danych; COM(2012) 10.
 5. Rozpatrzenie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i swobodnym przepływem takich danych (ogólne rozporządzenie o ochronie danych); COM(2012) 11.

- W posiedzeniu uczestniczyli:
- senatorowie członkowie komisji: Robert Mamań, Bohdan Paszkowski, Józef Pinior, Jan Rulewski, Michał Seweryński i Aleksander Świeykowski.
 - zaproszeni goście:
 - Ministerstwo Spraw Wewnętrznych:
 - sekretarz stanu Piotr Stachańczyk,
 - główny specjalista w Departamencie Legalizacji Pobytu Iwona Zemanek,
 - główny specjalista w Departamencie Legalizacji Pobytu Katarzyna Rowińska,
 - specjalista w Departamencie Unii Europejskiej i Współpracy Międzynarodowej Maciej Lenarcik,
 - Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji:
 - zastępca dyrektora Departamentu Społeczeństwa Informacyjnego Maciej Groń,
 - naczelnik wydziału w Departamencie Telekomunikacji Dariusz Dąbek,
 - Urząd ds. Cudzoziemców:
 - Szef Urzędu ds. Cudzoziemców Rafał Rogala,
 - dyrektor Biura Prawnego Bożena Sadowska,
 - Biuro Prokuratora Generalnego:
 - zastępca prokuratora generalnego Marzena Kowalska,
 - prokurator Włodzimierz Wolny,
 - Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych:

- generalny inspektor ochrony danych osobowych Wojciech Wiewiórowski,
- dyrektor Departamentu Edukacji Społecznej i Współpracy Międzynarodowej Urszula Góral,
- Helsińska Fundacja Praw Człowieka:
 - prawnik Jacek Białas,
- PKPP Lewiatan:
 - ekspert w Departamencie Prawnym Magdalena Piech,
- Fundacja Panoptykon:
 - dyrektor Katarzyna Szymielewicz,
 - prawnik Jędrzej Niklas,
- Polska Izba Ubezpieczeń:
 - dyrektor Działu Zarządzania Informacją Ubezpieczeniową Stefan Szyszko,
- pracownicy Kancelarii Senatu:
 - Biuro Legislacyjne:
 - legislator Szymon Giderewicz,
 - Biuro Spraw Międzynarodowych i Unii Europejskiej:
 - ekspert w Dziale Spraw Unii Europejskiej Magdalena Słok-Wódkowska.

Przebieg posiedzenia:

Ad 1. Senatorowie Jan Rulewski i Józef Piniór zgłosili wniosek, aby komisja wystąpiła do prokuratora generalnego z prośbą o złożenie wyjaśnień na temat doniesień o funkcjonowaniu na terenie naszego kraju tajnych ośrodków CIA, w których przesłuchiwane były osoby podejrzane o działalność terrorystyczną.

Komisja postanowiła wprowadzić ten punkt do porządku obrad jednego z najbliższych posiedzeń.

Ad 2. Zastępca prokuratora generalnego Marzena Kowalska przedstawiła roczną informację prokuratora generalnego o łącznej liczbie osób, wobec których został skierowany wniosek o zarządzenie kontroli i utrwalania rozmów lub wniosek o zarządzenie kontroli operacyjnej.

W dyskusji udział wzięli senatorowie: Jan Rulewski, Bohdan Paszkowski, Michał Seweryński, Józef Piniór, Aleksander Świeykowski i prokurator Marzena Kowalska.

W trakcie dyskusji senatorowie m.in. wyrazili zaniepokojenie brakiem kontroli nad możliwościami udostępniania przez operatorów służbom informacji na temat wykonywanych przez obywateli połączeń telefonicznych, podnieśli też kwestię retencji danych.

W opinii senatora Michała Seweryńskiego, którą podzielili także inni członkowie komisji, wydaje się oczywiste, że zaprezentowane senatorom roczne sprawozdanie prokuratora generalnego powinno być uzupełnione o informację o bilingach, a także o niszczeniu pozyskanych danych telekomunikacyjnych. Komisja zdecydowała o wystąpieniu do ministra spraw wewnętrznych o dodatkowe wyjaśnienia w tej sprawie oraz wyraziła wolę podjęcia inicjatywy ustawodawczej, zmierzającej do zmiany przepisów w tej materii.

Konkluzja: Komisja wysłuchała rocznej informacji prokuratora generalnego o łącznej liczbie osób, wobec których został skierowany wniosek o zarządzenie kontroli i utrwalania rozmów lub wniosek o zarządzenie kontroli operacyjnej (druk senacki nr 64).

Ad 3. Ustawę przedstawił wiceminister Piotr Stachańczyk. Jej celem jest implementacja do polskiego porządku prawnego dwóch dyrektyw Unii Europejskiej: dyrektywy Rady 2009/50/WE z 25 maja 2009 r. w sprawie warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich w celu podjęcia pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji oraz dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/115/WE z 16 grudnia 2008 r. w sprawie wspólnych norm i procedur stosowanych przez państwa członkowskie w odniesieniu do powrotów nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich.

Ustawa wprowadza do polskiego porządku prawnego nowe rozwiązania dotyczące pracowników – cudzoziemców mających wysokie kwalifikacje zawodowe oraz nowe rozwiązania dotyczące

wydalania cudzoziemców nielegalnie przebywających na terytorium Polski.

W dyskusji głos zabrali senatorowie: Bohdan Paszkowski, Michał Seweryński, Aleksander Świeykowski i Jan Rulewski, wiceminister Piotr Stachańczyk, legislator Szymon Giderewicz oraz prawnik z Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka Jacek Białas.

Przedstawiciel Biura Legislacyjnego zasugerował konieczność wprowadzenia do ustawy szeregu poprawek – zarówno o charakterze techniczno-legislacyjnym, jak i dotyczących spójności wewnętrznej przepisów i zgodności z innymi regulacjami oraz poprawek o charakterze precyzującym.

Poprawki zaproponowane przez Biuro Legislacyjne formalnie zgłosił senator Michał Seweryński.

Komisja jednogłośnie przyjęła zgłoszone poprawki.

Na sprawozdawcę komisji na posiedzeniu Senatu wybrano senatora Aleksandra Świeykowskiego.

Konkluzja: Komisja wnosi o wprowadzenie 21 poprawek do ustawy (druk senacki nr 79B).

Ad 4. Wiceminister Piotr Stachańczyk omówił projekt dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych przez właściwe organy do celów zapobiegania przestępstwom, prowadzenia dochodzeń w ich sprawie, wykrywania ich i ścigania albo wykonywania kar kryminalnych oraz swobodnego przepływu tych danych; COM(2012) 10. Rząd co do zasady popiera projekt dyrektywy i wyraża zadowolenie z kierunku zaproponowanych zmian, zmierzających do zapewnienia właściwej harmonizacji zasad stosowanych w tym obszarze w państwach członkowskich UE.

W opinii eksperta Biura Spraw Międzynarodowych i Unii Europejskiej Magdaleny Słok-Wódkowskiej, uregulowanie zasad przetwarzania danych przez organy działające w zakresie prawa karnego na poziomie europejskim wydaje się potrzebne i powinno przyczynić się do lepszego przestrzegania prawa podstawowego, jakim jest prawo do ochrony danych osobowych.

Generalny inspektor ochrony danych osobowych Wojciech Wiewiórowski zaznaczył, że projektowany akt prawny wprowadza kilka bardzo istotnych zmian, których do tej pory brakowało w polskim prawie.

W dyskusji udział wzięli senatorowie: Bohdan Paszkowski, Jan Rulewski, Michał Seweryński i Józef Piniór, ekspert Biura Spraw Międzynarodowych i Unii Europejskiej Magdalena Słok-Wódkowska, wiceminister Piotr Stachańczyk, generalny inspektor ochrony danych osobowych Wojciech Wiewiórowski i reprezentująca Fundację Panoptykon Katarzyna Szumilewicz.

Komisja, po wysłuchaniu informacji zaprezentowanej przez przedstawicieli Ministerstwa Spraw Wewnętrznych oraz w wyniku przeprowadzonej dyskusji, poparła projekt dyrektywy i nie stwierdziła naruszenia zasady pomocniczości.

Konkluzja: Komisja, opiniując projekt rozporządzenia, nie stwierdziła naruszenia zasady pomocniczości.

Ad 5. Naczelnik wydziału Dariusz Dąbek z Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji omówił projekt rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i swobodnym przepływem takich danych (ogólne rozporządzenie o ochronie danych); COM(2012)11. Rząd popiera projektowany akt prawny, zwraca jednak uwagę na to, że poszczególne rozwiązania wymagają dalszych intensywnych prac. Zdaniem rządu, brak wyraźnego uzasadnienia dla pozostawienia Komisji Europejskiej swobody w wydawaniu tak dużej liczby aktów delegowanych.

W swoim wystąpieniu generalny inspektor ochrony danych osobowych Wojciech Wiewiórowski zwrócił uwagę na rewolucyjne znaczenie proponowanej regulacji i wyraził słowa uznania dla Komisji Europejskiej za przygotowanie dokumentu o takim stopniu spójności, a jednocześnie na takim poziomie zaawansowania. Zgodził się z wcześniej wygłoszoną opinią, że są tam jednak kwestie, które wymagają doprecyzowania, w tym przede wszystkim rola Komisji Europejskiej w wydawaniu aktów delegowanych

W opinii eksperta Biura Spraw Międzynarodowych i Unii Europejskiej Magdaleny Słok-Wódkowskiej, projektowane rozporządzenie stanowi bardzo poważną zmianę w krajowych systemach ochrony danych osobowych i ogólnie zasługuje na poparcie, choć z uwzględnieniem licznych szczegółowych uwag.

W dyskusji głos zabrali reprezentujący Fundację Panoptykon Jędrzej Miklas, przedstawiciel PKPP Lewiatan Magdalena Piech, Stefan Szyszko z Polskiej Izby Ubezpieczeń oraz senatorowie: Józef Piniór, Robert Mamątow i Michał Seweryński.

Po przeprowadzonej dyskusji, na wniosek przewodniczącego obradom senatora Michała Seweryńskiego, komisja poparła projekt rozporządzenia i przyjęła opinię w tej sprawie. W opinii zastrzega się, że w rozporządzeniu powinna być wyraźnie przewidziana możliwość ustanawiania przez państwa członkowskie UE przepisów krajowych, gwarantujących dalej idącą ochronę danych osobowych niż to wynika z rozporządzenia.

Konkluzja: Komisja, opiniując projekt rozporządzenia, nie stwierdziła naruszenia zasady pomocniczości.

W posiedzeniu komisji nie uczestniczyły osoby wykonujące zawodową działalność lobbingową.

Opracowano w BPS, BKS